

Portenta haec esse dicit, neque ea ratione ullo modo posse vivi;

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Quid enim mihi potest esse optatius quam cum Catone, omnium virtutum auctore, de virtutibus disputare? Expressa vero in iis aetatibus, quae iam confirmatae sunt. Familiares nostros, credo, Sironem dicis et Philodemum, cum optimos viros, tum homines doctissimos. Qua exposita scire cupio quae causa sit, cur Zeno ab hac antiqua constitutione desciverit, quidnam horum ab eo non sit probatum; Aliter enim nosmet ipsos nosse non possumus. Duo Reges: constructio interrete. Varietates autem iniurasque fortunae facile veteres philosophorum praeceptis instituta vita superabat. Verum tamen cum de rebus grandioribus dicas, ipsae res verba rapiunt; Te enim iudicem aequum puto, modo quae dicat ille bene noris. Sed quid sentiat, non videtis. Amicitiam autem adhibendam esse censeant, quia sit ex eo genere, quae prosunt. Nec vero pietas adversus deos nec quanta iis gratia debeatur sine explicatione naturae intellegi potest. Quamquam haec quidem praeposita recte et reiecta dicere licebit. Quodsi Graeci leguntur a Graecis isdem de rebus alia ratione compositis, quid est, cur nostri a nostris non legantur?

Persecutus est Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, Theophrastus autem stirpium naturas omniumque fere rerum, quae e terra gignerentur, causas atque rationes; Hoc non est positum in nostra actione. Omnes, qui non sint sapientes, aequè miseros esse, sapientes omnes summe beatos, recte facta omnia aequalia, omnia peccata paria; Primum in nostrane potestate est, quid meminerimus? Etiam inchoatum, ut, si iuste depositum reddere in recte factis sit, in officiis ponatur depositum reddere; Et si turpitudinem fugimus in statu et motu corporis, quid est cur pulchritudinem non sequamur? Qua igitur re ab deo vincitur, si aeternitate non vincitur? Iam illud quale tandem est, bona praeterita non effluere sapienti, mala meminisse non oportere? Sed haec ab Antiocho, familiari nostro, dicuntur multo melius et fortius, quam a Stasea dicebantur. Euiro, inquit adridens, iniquum, hac quidem de re;

Qui potest igitur habitare in beata vita summi mali metus? Haeret in salebra. Nam constitui virtus nullo modo potest nisi ea, quae sunt prima naturae, ut ad summam pertinentia tenebit. Quantam rem agas, ut Circeis qui habitet totum hunc mundum suum municipium esse existimet? Fortitudinis quaedam praecepta sunt ac paene leges, quae effeminari virum vetant in dolore. Tum Quintus: Est plane, Piso, ut dicis, inquit.

Cur post Tarentum ad Archytam?

At quicum ioca seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Se omnia, quae secundum naturam sint, bona appellare, quae autem contra, mala. Ab his oratores, ab his imperatores ac rerum publicarum principes extiterunt. Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico, ut Pythagoreus ille Siculo fecit tyranno? Mihi vero, inquit, placet agi subtilius et, ut ipse dixisti, pressius. Atqui eorum nihil est eius generis, ut sit in fine atque extremo bonorum. De malis autem et bonis ab iis animalibus, quae nondum depravata sint, ait optime iudicari. Tu autem negas fortem esse quemquam posse, qui dolorem malum putet. Ut in voluptate sit, qui epuletur, in dolore, qui torqueatur. Cum id quoque, ut cupiebat, audivisset, evelli iussit eam, qua erat transfixus, hastam. Hos contra singulos dici est melius.

Ait enim se, si uratur, Quam hoc suave! dicturum. Ita enim vivunt quidam, ut eorum vita refellatur oratio. Quae adhuc, Cato, a te dicta sunt, eadem, inquam, dicere posses, si sequerere Pyrrhonem aut Aristonem. Est autem officium, quod ita factum est, ut eius facti probabilis ratio reddi possit. Nam et complectitur verbis, quod vult, et dicit plane, quod intellegam; Tu autem negas fortem esse quemquam posse, qui dolorem malum putet.

Illi enim inter se dissentiunt.

Legimus tamen Diogenem, Antipatrum, Mnesarchum, Panaetium, multos alios in primisque familiarem nostrum Posidonium. Et summatim quidem haec erant de corpore animoque dicenda, quibus quasi informatum est quid hominis natura postulet. Non semper, inquam; Aufidio, praetorio, erudito homine, oculis capto, saepe audiebam, cum se lucis magis quam utilitatis desiderio moveri diceret.

Sin autem ad animum, falsum est, quod negas animi ullum esse gaudium, quod non referatur ad corpus. Nos quidem Virtutes sic natae sumus, ut tibi serviremus, aliud negotii nihil habemus. Et harum quidem rerum facilis est et expedita distinctio. Si enim sapiens aliquis miser esse possit, ne ego istam gloriosam memorabilemque virtutem non magno aestimandam putem. Nos quidem Virtutes sic natae sumus, ut tibi serviremus, aliud negotii nihil habemus. Cuius quidem, quoniam Stoicus fuit, sententia condemnata mihi videtur esse inanitas ista verborum. Ampulla enim sit necne sit, quis non iure optimo irrideatur, si laboret? Si enim ad populum me vocas, eum.

Huius ego nunc auctoritatem sequens idem faciam.

Cuius ad naturam apta ratio vera illa et summa lex a philosophis dicitur. At enim hic etiam dolore. Sin dicit obscurari quaedam nec apparere, quia valde parva sint, nos quoque concedimus; Quid nunc honeste dicit? Desideraret enim validudinem, vacuitatem doloris, appeteret etiam conservationem sui earumque rerum custodiam finemque, sibi constitueret secundum naturam vivere. Quid igitur dubitamus in tota eius natura quaerere quid sit effectum? Quamquam te quidem video minime esse deterritum. Illud quaero, quid ei, qui in voluptate summum bonum ponat, consentaneum sit dicere. Nam adhuc, meo fortasse vitio, quid ego quaeram non perspicias. Hanc in motu voluptatem -sic enim has suaves et quasi dulces voluptates appellat- interdum ita extenuat, ut M. Id Sextilius factum negabat.

Quae iam oratio non a philosopho aliquo, sed a censore opprimenda est.

Peccata autem partim esse tolerabilia, partim nullo modo, propterea quod alia peccata plures, alia pauciores quasi numeros officii praeterirent. Est autem eius generis actio quoque quaedam, et quidem talis, ut ratio postulet agere aliquid et facere eorum. Animadverti, Æ-nquam, te isto modo paulo ante ponere, et scio ab Antiocho nostro dici sic solere; De ingenio eius in his disputationibus, non de moribus quaeritur. Hi curatione adhibita levantur in dies, valet alter plus cotidie, alter videt. Quid, si non modo utilitatem tibi nullam afferet, sed iacturae rei familiaris erunt faciendae, labores suscipiendi, adeundum vitae periculum? Nam quibus rebus efficiuntur voluptates, eae non sunt in potestate sapientis. Nos paucis ad haec additis finem faciamus aliquando; Sed ne, dum huic obsequor, vobis molestus sim. Recte, inquit, intellegis. Habes undique expletam et perfectam, Torquate, formam honestatis, quae tota quattuor his virtutibus, quae a te quoque commemoratae sunt, continetur. Est enim effectrix multarum et magnarum voluptatum. Vide, ne etiam menses! nisi forte eum dicis, qui, simul atque arripuit, interficit. Fatebuntur Stoici haec omnia dicta esse praeclare, neque eam causam Zenoni desciscendi fuisse.

Facit enim ille duo seiuncta ultima bonorum, quae ut essent vera, coniungi debuerunt;

Erat enim Polemonis. Sin autem eos non probabat, quid attinuit cum iis, quibuscum re concinebat, verbis discrepare? Quo modo autem philosophus loquitur? Est enim effectrix multarum et magnarum voluptatum.

Sit ista in Graecorum levitate perversitas, qui maledictis insectantur eos, a quibus de veritate dissentiunt. At vero illa, quae Peripatetici, quae Stoici dicunt, semper tibi in ore sunt in iudiciis, in senatu. Hoc enim constituto in philosophia constituta sunt omnia. Quodsi vultum tibi, si incesum fingeres, quo gravior viderere, non esses tui similis; Quarum cum una sit, qua mores conformari putantur, differo eam partem, quae quasi stirps ets huius quaestionis. Ego quoque, inquit, didicerim libentius si quid attuleris, quam te reprehenderim.

Et ille ridens: Video, inquit, quid agas; Nam Pyrrho, Aristo, Erillus iam diu abiecti. Vitiosum est enim in dividendo partem in genere numerare. Nec vero intermittunt aut admirationem earum rerum, quae sunt ab antiquis repertae, aut investigationem novarum. Scaevola tribunus plebis ferret ad plebem vellente de ea re quaeri. A quibus propter discendi cupiditatem videmus ultimas terras esse peragratas. Qui est in parvis malis.

Tum mihi Piso: Quid ergo?

Hic Speusippus, hic Xenocrates, hic eius auditor Polemo, cuius illa ipsa sessio fuit, quam videmus. Qui enim voluptatem ipsam contemnunt, iis licet dicere se acupenserem maenae non anteponere. Fatebuntur Stoici haec omnia dicta esse praeclare, neque eam causam Zenoni desciscendi fuisse. Item de contrariis, a quibus ad genera formasque generum venerunt. Ex quo intellegitur nec intemperantiam propter se esse fugiendam temperantiamque expetendam, non quia voluptates fugiat, sed quia maiores consequatur. Vobis autem, quibus nihil est aliud bowling propositum nisi rectum atque honestum, unde officii, unde agendi principium nascatur non reperietis. Ipse negat, ut ante dixi, luxuriosorum vitam reprehendendam, nisi plane fatui sint, id est nisi aut cupiant aut metuant. In his igitur partibus duabus nihil erat, quod Zeno commutare gestiret. Sapiens autem semper beatus est et est aliquando in dolore; Neque enim disputari sine reprehensione nec cum iracundia aut pertinacia recte disputari potest.

Videamus animi partes, quarum est conspectus illustrior; Hunc igitur finem illi tenuerunt, quodque ego pluribus verbis, illi brevius secundum naturam vivere, hoc iis bonorum videbatur extremum. His similes sunt omnes, qui virtuti student levantur vitiis, levantur erroribus, nisi forte censes Ti. Haec bene dicuntur, nec ego repugno, sed inter sese ipsa pugnant. Atque etiam valētudinem, vires, vacuitatem doloris non propter utilitatem solum, sed etiam ipsas propter se expetemus. Vide, ne magis, inquam, tuum fuerit, cum re idem tibi, quod mihi, videretur, non nova te rebus nomina inponere. Sic enim maiores nostri labores non fugiendos tristissimo tamen verbo aerumnas etiam in deo nominaverunt. Utrum enim sit voluptas in iis rebus, quas primas secundum naturam esse diximus, necne sit ad id, quod agimus, nihil interest. Nam et ille apud Trabeam voluptatem animi nimiam laetitiam dicit eandem, quam ille Caecilianus, qui omnibus laetitiis laetum esse se narrat. In contemplatione et cognitione posita rerum, quae quia deorum erat vitae simillima, sapiente visa est dignissima.

At ille pellit, qui permulcet sensum voluptate. Ita finis bonorum existit secundum naturam vivere sic affectum, ut optime is affici possit ad naturamque accommodatissime. Dici enim nihil potest verius. Si verbum sequimur, primum longius verbum praepositum quam bonum. Illi enim inter se dissentiunt. Ergo adhuc, quantum equidem intellego, causa non videtur fuisse mutandi nominis. Illud mihi a te nimium festinanter dictum videtur, sapientis omnis esse semper beatus; Hoc est non modo cor non habere, sed ne palatum quidem. Dolere malum est: in crucem qui agitur, beatus esse non potest. Et quidem illud ipsum non nimium probo et tantum patior, philosophum loqui de cupiditatibus finiendis.

Et harum quidem rerum facilis est et expedita distinctio. Sin kakan malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Ea, quae dialectici nunc tradunt et docent, nonne ab illis instituta sunt aut inventa sunt? Ita similis erit ei finis boni, atque antea fuerat, neque idem tamen; Non minor, inquit, voluptas P724 percipitur ex vilissimis rebus quam ex pretiosissimis. Et quidem iure fortasse, sed tamen non gravissimum est testimonium multitudinis. Ex quo intellegitur idem illud, solum bonum esse, quod honestum sit, idque esse beate vivere: honeste, id est cum virtute, vivere. Si verbum sequimur, primum longius verbum praepositum quam bonum. Octavio fuit, cum illam severitatem in eo filio adhibuit, quem in adoptionem D.

Plane idem, inquit, et maxima quidem, qua fieri nulla maior potest. Tu autem inter haec tantam multitudinem hominum interiectam non vides nec laetantium nec dolentium? Hoc uno captus Erillus scientiam summum bonum esse defendit nec rem ullam aliam per se expetendam.

Nunc haec primum fortasse audientis servire debemus.

In contemplatione et cognitione posita rerum, quae quia deorum erat vitae simillima, sapiente visa est dignissima. Facile pateremur, qui etiam nunc agendi aliquid discendique causa prope contra naturam vā-gillas suscipere soleamus. Quarum ambarum rerum cum medicinam pollicetur, luxuriae licentiam pollicetur.

Quis est autem dignus nomine hominis, qui unum diem totum velit esse in genere isto voluptatis? Nec vero sum nescius esse utilitatem in historia, non modo voluptatem. Vos autem cum perspicuis dubia debeatis illustrare, dubiis perspicua conamini tollere. Tamen aberramus a proposito, et, ne longius, prorsus, inquam, Piso, si ista mala sunt, placet.

Tum ego: Non mehercule, inquam, soleo temere contra Stoicos, non quo illis admodum assentiar, sed pudore impediior; Quem si tenueris, non modo meum Ciceronem, sed etiam me ipsum abducas licebit. Tenuis Lucius Verginius unusque de multis sexagesimo anno post libertatem receptam virginem filiam sua manu occidit potius, quam ea Ap. Cum ageremus, inquit, vitae beatum et eundem supremum diem, scribebamus haec. Color egregius, integra valitudo, summa gratia, vita denique conferta voluptatum omnium varietate. Nemo nostrum istius generis asotos iucunde putat vivere. Sed ut iis bonis erigimur, quae expectamus, sic laetamur iis, quae recordamur. Tertium autem omnibus aut maximis rebus iis, quae secundum naturam sint, fruentem vivere.

Quod maxime efficit Theophrasti de beata vita liber, in quo multum admodum fortunae datur. Cuius ad naturam apta ratio vera illa et summa lex a philosophis dicitur. Roges enim Aristonem, bonane ei videantur USD624 haec: vacuitas doloris, divitiae, valitudo; Quae si potest singula consolando levare, universa quo modo sustinebit? Qua tu etiam imprudens utebare non numquam. Ab hoc autem quaedam non melius quam veteres, quaedam omnino relictas. Is ita vivebat, ut nulla tam exquisita posset inveniri voluptas, qua non abundaret. Quid est enim aliud esse versutum? Qui autem de summo bono dissentit de tota philosophiae ratione dissentit. Quodsi, ne quo incommodo afficiare, non relinques amicum, tamen, ne sine fructu alligatus sis, ut moriatur optabis.